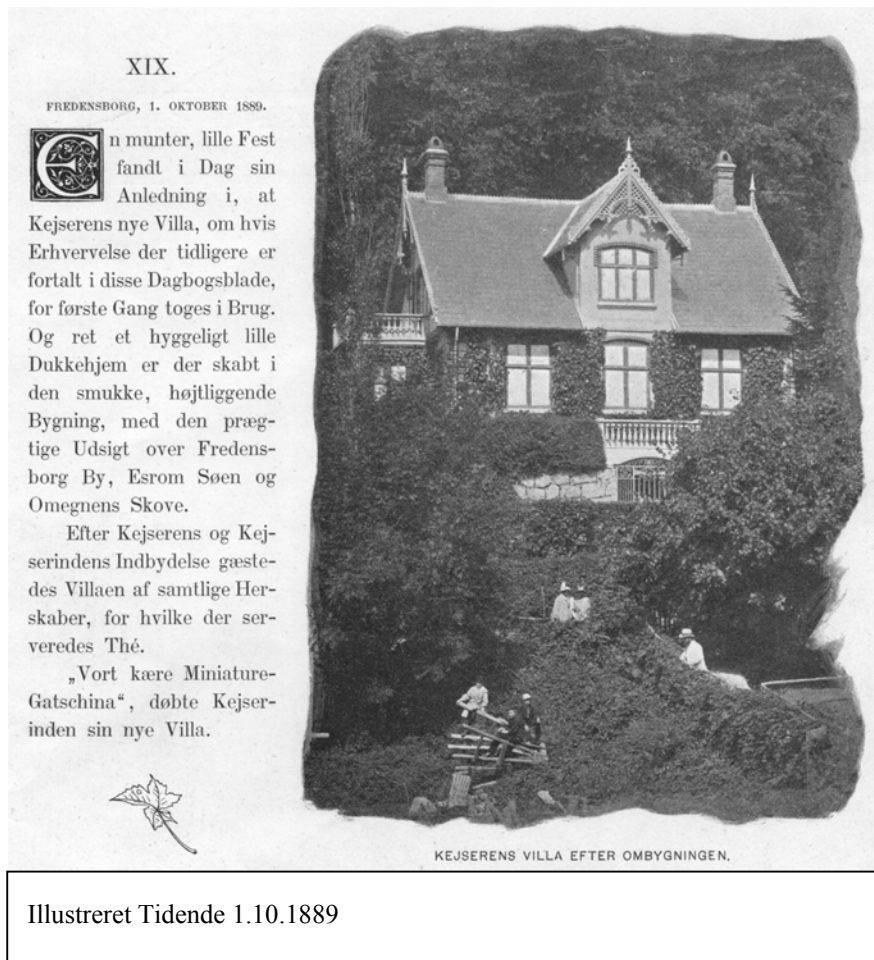

Kejserens Villa

Christian IX (kaldet Europas svigerfar) og dronning Louise samlede i ”de glade Fredensborg-dage” hvert andet år børn, svigerbørn og børnebørn under uformelle forhold på Fredensborg Slot. Fra Rusland kom kejser Alexander III og kejserinde Marie Feodorovna (prinsesse Dagmar).

Alexander III herskede med meget hård hånd, og deporterede mange modstandere til Sibirien. Hjemme i Rusland omgav han sig altid med livvagter og kunne aldrig bevæge sig frit blandt sine undersåtter. Anderledes var det i lille Fredensborg. Her kunne kejseren færdes uden at frygte noget. Som ægtemand, far og onkel var Alexander III elsket og mere afholdt end som kejser. Han værdsatte sommeropholdene i Fredensborg så meget at han i september 1885 ytrede ønske om at have sit eget hus her. Han havde fået kik på et hus kaldet Svalereden, der lå på skrænten op mod slotshaven. Her boede forhenværende birkedomme A. H. Grove, og han ønskede ikke at sælge, hverken til en kejser eller til nogen anden. Men et meget rundhåndet bud på 25.000 kr. fik d. 20.10.1885 birkedommeren til at sælge.

Herefter stod huset tomt nogle år, og i byen var der forskellige fantasifulde gisninger om, hvad kejseren egentlig skulle bruge huset til. Men pludselig blev huset renoveret og russificeret. Bl.a. fik kvistene højere rejsning. Tag og gavle blev forsynet med smukke udskæringer. Indvendig blev paneler og dørkarme forgyldt inden huset blev møbleret af hofsnedkeren i en for en kejser meget enkel stil.

D. 1.10.1889 indviede kejserparret huset ved et lille theselskab. Kejseren brugte huset når der var brug for arbejdsro væk fra Dagmars store familie, der var samlet på slottet. Derudover brugte han det til mindre private sammenkomster. Således arrangerede han personligt en lille forsinket fødselsdagsfest for sin svigermor, dronning Louise d. 17.9.1891, hvor han selv var kok og hjalp de unge prinsesser med at dække bord i spisestuen. Alexander III tilbragte syv somre med familien i Fredensborg men sov kun én nat i sit eget lille hus, der i dag hedder Kejserens Villa og er beliggende Kejserensvej 1. Huset har stadig minder fra kejserens tid. Bl.a. har den senere kejser Nicholas II m.fl. ridset deres signaturer i

en rude i vinterstuen. Lågen direkte til slotsparken er der stadig, og en del af de gamle træudskæringer er bevaret. Den nuværende ejer påtænker i øvrigt at sælge.

Alexander III døde 1894 af følgerne af en nyreskade han pådrog sig, da han nogle år tidligere løftede taget af en forulykket togvogn for at hjælpe sin familie ud. Efter kejserens død blev Christian IX's familiesammenkomster afholdt på Bernstorff slot. I 1903 bidrog Fredensborgs borgere med at betale en buste af kejseren. Busten blev rejst i slotsparken ved Fredensborg slot og bærer inskriptionen "Alexander III 1866 – 1893 rejst til minde om kejserens besøg i Fredensborg" (årstallene er for første og sidste besøg i Fredensborg).

I 1904 var Kejserens Villa eneste hus, der stod tilbage efter en brand på skrænten op mod slottet. De nye huse der opførtes, var i en helt anden stil.

Som enke undgik kejserinden Fredensborg, hvor hun havde så mange glade minder fra. Kejserens Villa stod derfor med tilbøvede døre og skodder for vinduerne i en lang årrække. Det fortælles at huset dog hele tiden holdtes klar til kejserindens besøg. Således var der altid linned parat, køkkenet var fuldt monteret og vinkælderen var fuld.

I 1918 blev Alexander III's søn Kejser Nicholas II og det meste af hans familie myrdet af bolsjevikkerne. Den gamle kejserinde og to af hendes døtre, Olga og Xenia blev sat i husarrest på Krim, hvorfra det senere lykkedes dem at komme med et engelsk krigsskib til England.

25.11.1922 skrev Landmandstidende at storfyrstinde Olga ønskede at overtage sin mors villa i Fredensborg, for at bruge den som bolig for sig selv og sin familie. Det blev ikke til noget, og selv om kejserinden ikke brugte huset mere, beholdt hun det til sin død d. 13.10.1928.

Nu gik snakken igen i Fredensborg, om hvad der skulle blive af Kejserens Villa. Forundringen var stor, da huset året efter blev solgt til en fotograf. Herefter har huset været på skiftende private hænder.

Selv om det ikke er stort, var kejserparret glade for deres hus i Fredensborg, som de kaldte "vort kære Miniature-Gatschina" efter deres russiske bopæl. Således er i dag en kop bevaret i Gatschina, der bærer et billede af Kejserens Villa i Fredensborg.

Påsken 1890 forærede kejser Alexander III et Fabergé æg til kejserinde Dagmar (se evt. en beskrivelse af det [her](#)). Dette æg, der betragtes som noget af det fineste juvelerkunst, der findes, er et fletornamenteret, emaljeret guldæg dekoreret med diamanter, safirer og smaragder. Inde i ægget er ti miniature malerier, hvoraf det tredje er af Kejserens Villa. Ægget er i dag på New Orleans Museum of Art.